

Besparingen door Eigen Kracht-conferenties in de Stadsregio Amsterdam

Resultaten van vervolgonderzoek

Martin Schuurman

Catharina Mulder

Colofon

Besparingen door Eigen Kracht-conferenties in de Stadsregio Amsterdam. Resultaten van vervolgonderzoek.

Deze publicatie en het achterliggende onderzoek daarvoor werden uitgevoerd door onderzoeksbureaus Kalliope Consult en Antropol, in opdracht van de Stadsregio Amsterdam.

Financier van dit onderzoek: Stadsregio Amsterdam.

De auteurs danken Sylvia Maas (BJAA), Brechje Kuipers (Spirit) en Hermien Buyse (Altra) voor hun medewerking door middel van een interview en Wim Hooyman (Stadsregio Amsterdam) voor het leveren van kostencijfers en het geven van advies.

Kalliope Consult
Dr. M.I.M. Schuurman
Rietveldlaan 9
3431 GD Nieuwegein
kalliopeconsult@hetnet.nl

Antropol
Drs. C.I.E. Mulder
Leeuwerikstraat 56
3853 AE Ermelo
onderzoek@antropol.nl

April 2012

©2012 Kalliope Consult/Antropol

Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Kalliope Consult/Antropol.

INHOUD

1. Inleiding	1
2. De uitvoering van het onderzoek	3
2.1. Het onderzoeksproces	3
2.2. Kanttekeningen bij de data	5
3. Resultaten	7
3.1. Schatting van besparingen en kosten op basis van de plannen van de conferenties	7
3.2. Feitelijke kosten gedurende het eerste jaar na de conferenties	8
3.3. Schatting van de netto besparingen door de conferenties	9
4. Beschouwing van de resultaten	11
4.1. Beantwoording van de onderzoeksvragen	11
4.2. Conclusies en aanbevelingen	12
Geraadpleegde literatuur	15
Bijlagen:	
1. Overzicht van methodieken en programma's die in de afspraken van de conferenties zijn aangetroffen	16
2. Besparingen en extra voorzieningen door de Eigen Kracht-conferenties, per categorie van OTS en UHP	18
3. Overzicht van de besparingen als gevolg van de EK-c's, naar woonsituatie en categorie van OTS en UHP	23
4. Overzicht van de extra voorzieningen die in de plannen van de EK-c's werden genoemd	26
5. Overzicht van de zorg en de kosten daarvan die door de cliënten van de EK-c's tijdens het eerste jaar na de conferentie (en eventueel doorlopen tot heden) binnen de jeugdzorg is afgenomen	28

1. INLEIDING

In 2011 is een onderzoek uitgevoerd naar 100 Eigen Kracht-conferenties (EK-c's) die tussen eind 2009 en begin 2011 in de stadsregio Amsterdam werden gehouden (Schuurman & Mulder, 2011). Het belangrijkste doel van dit onderzoek was zichtbaar maken wat EK-c's opleveren, in de zin van wat mensen zelf aan plannen en acties oppakken en wat aanvullend van professionals moet komen. Meer specifiek ging het om drie soorten acties:

1. Acties die in de plannen van de conferenties werden genoemd die door mensen zelf worden opgepakt en anders *niet* door professionals zouden worden uitgevoerd.
2. Acties van mensen zelf die anders *wel* door professionals zouden worden gedaan.
3. Wat aan professionals wordt gevraagd dat anders *niet* door de mensen zelf zou worden gedaan.

Bij de eerste twee soorten was de vraag toegevoegd wie die acties dan uitvoeren: kinderen/jongeren zelf, ouders, familie of het overige netwerk.

Uit het onderzoek bleek dat van alle acties waartoe in de conferenties werd besloten 67% door het netwerk werd uitgevoerd zonder dat deze acties anders door de professionals waren uitgevoerd. In 19% ging het om acties die eveneens door het netwerk werden uitgevoerd maar anders *wél* door professionals zouden zijn uitgevoerd. De overige 14% van de acties werden bij de professionals neergelegd. In zeer veel gevallen wordt er dus voor gekozen om de activiteit *niet* bij een beroepskracht te leggen maar in eigen kring uit te voeren en te bewaken. Deze uitkomsten zijn in lijn met andere onderzoeken naar EK-c's (Schuurman, 2011).

De Stadsregio Amsterdam is blij met de resultaten van het onderzoek naar de 100 conferenties. De resultaten benadrukken het belang om stevig op EK-c's in te blijven zetten. Het is niet alleen beter voor burgers om zelf de regie over de oplossing van problemen te blijven voeren, en voor kinderen veel beter als problemen binnen hun eigen netwerk opgelost kunnen worden, deze benadering levert ook een bijdrage aan het terugdringen van de kosten voor de jeugdzorg. De bestuurder Jeugdzorg van de stadsregio is al twee jaar bezig om minder bureaucratisch en minder langs lijnen van de geijkte instituties kinderen te helpen en jeugdhulpverleners effectiever te laten werken. Uivoering van EK-c's is een belangrijk onderdeel van deze aanpak. Naast de inhoudelijke opbrengsten is de aanpak ook in financiële zin aantrekkelijk, want kostenbesparend.

Dat de uitkomsten van het onderzoek zijn opgepakt door de stadsregio, blijkt uit een recente brief van de portefeuillehouder Jeugdzorg van het bestuur van de Stadsregio. In 2011 zijn extra middelen ingezet om te investeren in de eigen kracht van gezin en netwerk, c.q. in EK-c's. 'Ik ben er van overtuigd dat oplossingen voor problemen die vanuit de eigen kracht van een gezin en het netwerk worden bedacht betere oplossingen opleveren voor kind en gezin en duurzamer zijn dan oplossingen die voortkomen uit professionele interventies. Deze interventies kunnen zeker nodig zijn, maar dan bij voorkeur in het kader van een plan van het netwerk. Deze aanpak zal ook tot een afname van wachtlijsten leiden omdat de professionele zorg die een gezin nodig heeft om de doelen van een plan van het netwerk te realiseren over het algemeen lichter van aard (bijvoorbeeld netwerkpleegzorg in plaats van een internaatsplaatsing) en korter van duur zijn. (...) Hiermee beoog ik het beroep op dure jeugdzorg te verminderen, de wachtlijsten zoveel mogelijk terug te brengen en tevens te stimuleren dat kinderen zo vroeg mogelijk de hulp krijgen die zij nodig hebben zodat verergering van problemen wordt voorkomen.'

(Bron: Stadsregio Amsterdam, 2011)

Om het beleid verder te kunnen operationaliseren is door de Stadsregio Amsterdam aan de uitvoerders van het onderzoek gevraagd de gevonden uitkomsten verder te verfijnen richting taken en activiteiten van betrokken professionals. Dit heeft geleid tot een aanvullend onderzoek waarover in dit rapport verslag wordt gedaan

Doel van het aanvullende onderzoek was het verkrijgen van specifiekere inzicht in de taken en activiteiten die, bij toepassing van EK-c's, door de professionele organisaties moeten worden uitgevoerd. Achterliggende doelen waren enerzijds de verdere vormgeving van vraagsturing (eigen kracht en netwerken voorop), anderzijds het zo goed mogelijk besteden van de beperkte financiële middelen (als er minder zorg wordt ingezet, kost dat ook minder, we willen weten waar die besparing zichtbaar is zodat ook scherper kan worden ingekocht).

De te beantwoorden vragen waren:

1. Voor welke specifieke activiteiten wordt in de conferenties vastgesteld dat zij door familie en netwerk worden uitgevoerd terwijl zij anders door professionals zouden zijn uitgevoerd (de eerder genoemde 19% van de acties, in het onderzoek categorie B genoemd)?
2. Voor welke specifieke activiteiten wordt in de conferenties vastgesteld dat zij in elk geval door professionals moeten worden uitgevoerd (de eerder genoemde 14% van de acties, in het onderzoek categorie C genoemd)?

Waar in het eerste onderzoek afspraken uit EK-c's in beeld werden gebracht, ging het nu om specifieke werkzaamheden en besparingen, zodanig concreet dat er kostenplaatjes aan verbonden kunnen worden en/of het inkoopbeleid kan worden toegespitst.

Tijdens de uitvoering van het onderzoek werd nog een derde vraag toegevoegd:

3. Hoe verhouden de inzet van professionals die vanuit de EK-c plannen wordt gevraagd zich tot de feitelijke inzet van jeugdzorg? In hoeverre is de besparing op jeugdzorgkosten na de conferenties feitelijk gerealiseerd?

Ook dit vervolgonderzoek vindt plaats binnen de brede context van de plaats van EK-c's binnen de hulpverlening. Geleidelijk worden EK-c's structureel ingebed in trajecten van jeugdzorg. Zo is op initiatief van de politiek gerealiseerd dat, vanuit overwegingen rond het concept burgerschap, in de Wet op de Jeugdzorg wordt opgenomen dat het Bureau Jeugdzorg standaard bij binnenkomst van cliënten moet checken of er al een door het netwerk zelf gemaakt plan is. Zo niet, dan kan een EK-c aangeboden worden om alsnog een plan te maken. Ook moet een EK-c worden ingezet daar waar het stuk loopt en er sprake is van een gedwongen kader. Dus bij dreiging van uithuisplaatsing of, wanneer uithuisplaatsing er al is, vanuit de intentie om die zo spoedig mogelijk op te heffen.

Als zodanig sluiten de conferenties ook naadloos aan bij de doelstellingen van de Wmo. Gemeenten kunnen inzetten op de toepassing van EK-c's als manier om meer te denken vanuit de eigen kracht van burgers. De professionele dienstverlening staat op de tweede plaats, zij wordt ingezet daar waar dat strikt noodzakelijk is. Reguliere instellingen kunnen worden gezien als noodzakelijk in het geven van ondersteuning daar waar de eigen familie en netwerk het niet kunnen. Zij kunnen dus zeker niet worden gemist. Hun rol is echter veel meer het verbinden van het professionele netwerk aan het eigen netwerk van het gezin en de hoofdpersoon. De professionele expertise kan dus beperkter en gericht worden ingezet. Hoe meer betrokkenheid van het gezin, des te groter de kans dat de hulpverlening beklijft.

Door het leggen van de regie bij families hebben EK-c's ook een kostenbesparend effect. Als het netwerk overneemt, kan de ondersteuning voor het betreffende kind en/of gezin overgaan naar langere, minder intensieve begeleiding op de achtergrond en is er voor de hulpverlening meer ruimte voor andere kinderen.

2. DE UITVOERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Het onderzoeksproces

Bij de beantwoording van de vragen van dit aanvullende onderzoek is breed gekeken, naar alle levensdomeinen. Dus ook naar financiën, huisvesting, etc. In het integrale ligt immers een van de meerwaarden van EK-c's. Als Bureau Jeugdzorg een plan maakt, dan biedt ze hulp vanuit jeugdzorg aan, als families plannen maken, dan bestrijken ze doorgaans meer levensdomeinen. De conferenties maken duidelijk dat bijvoorbeeld ook woningbouw en schuldhulp bij de zaak betrokken worden.

Een belangrijk uitgangspunt was verder dat zou worden ingezoomd op afzonderlijke categorieën van ondertoezichtstelling (OTS) en uithuisplaatsing (UHP). De leidende vraag is: welke afspraken zorgen er voor dat de situatie zodanig veilig wordt dat bij dreiging van OTS de OTS toch niet nodig is, bij OTS met dreiging van UHP de UHP kan worden voorkomen en bij UHP een alternatief wordt gevonden voor leven in een residentiele instelling? En welke inzet van jeugdzorg wordt daardoor voorkomen?

Tenslotte was van belang dat de activiteiten werden geduid in relatie tot de situatie (context) van de betreffende conferentie en hoofdpersoon. Bijvoorbeeld, in het geval van verstandelijk beperkte ouders kan huiswerkbegeleiding van een zoon of dochter een actie zijn die, wanneer niet door iemand uit het netwerk uitgevoerd, door een professional zal moeten worden opgepakt; begeleiding in geval van andere ouders zal, wanneer niet door iemand uit het netwerk uitgevoerd, in het geheel niet plaatsvinden.

In de uitvoering van het onderzoek zijn de volgende vijf stappen doorlopen.

1. *Maken van overzichten van acties in categorieën B en C*

Allereerst werden, vanuit de beschikbare informatie uit het eerdere onderzoek, overzichten gemaakt van de acties in de hiervoor genoemde categorieën B en C. In deze overzichten werden per conferentie, gespecificeerd naar domein, deze acties weergegeven. Bij elke actie werd vermeld wie uit het netwerk de actie uitvoert (categorie B) en welke professionals de actie uitvoeren (categorie C). Deze overzichten dienden als achtergrondinformatie voor de onderzoekers zelf, zij zijn niet in dit rapport opgenomen.

2. *Bespreken van casuïstiek*

Uit de overzichten werden vervolgens casussen genomen die werden besproken met enkele vertegenwoordigers van professionele organisaties, te weten Spirit, Altra en BJAA (Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam). De afspraken en acties uit deze casussen werden geïnterpreteerd en zoveel mogelijk vertaald in termen van uitvoerende taken en diensten van professionals.

3. *Maken van overzicht van besparingen en kosten vanuit de conferentieplannen (kwalitatief)*

Daarna werd, op basis van de uitkomsten van de besprekingen van de casuïstiek, het overzicht van conferenties opnieuw ingevuld, maar nu met de geschatte besparingen per conferentie. Deze besparingen werden beschreven in kwalitatieve termen (bijvoorbeeld: dreiging OTS afgewend, of: netwerkplaatsing in plaats van residentiele plaatsing). Er werd onderscheid gemaakt tussen besparingen op korte en lange termijn.

De conferenties werden in dit overzicht gegroepeerd naar vijf categorieën: oplopend in zwaarte: (1) Geen aanwezigheid van OTS en ook geen dreiging daarvan, (2) Geen aanwezigheid van OTS wel een dreiging daarvan, (3), Aanwezigheid van OTS, (4)

Dreiging van UHP, (5) Aanwezigheid van UHP. Wanneer bij een conferentie sprake was van meerdere categorieën, werd de conferentie in de meest zware categorie geplaatst. Bijvoorbeeld, in het geval van een conferentie met twee kinderen als hoofdpersoon, met voor het ene kind OTS en voor het andere UHP, werd de conferentie in categorie 5 geplaatst.

Per conferentie werd in het overzicht achtereenvolgens genoteerd:

- Het volgnummer van de conferentie.
- Het aantal kinderen dat bij de conferentie als hoofdpersoon betrokken was.
- De specifieke status van gezin of leden daarvan, c.q. de categorieën van hiervoor genoemd vijftal met betrekking tot OTS en UHP. Hieraan zijn toegevoegd: Maatregel Hulp en Steun en Multi Problem Gezin.
- De 'ombuiging' die door de conferentie heeft plaatsgevonden, dat wil zeggen een korte beschrijving (overgenomen uit het plan) van de veranderingen als gevolg van de gehouden EK-c.
- Besparing op korte termijn: de besparing in de professionele hulpverlening die naar schatting op korte termijn zal plaatsvinden. Toegevoegd werden de eventuele extra voorzieningen waarom in de conferenties werd gevraagd (hierbij kan worden gedacht aan thuishulp, cursussen, opvoedingsondersteuning, e.d.).¹
- Besparing op lange termijn: de besparing in de professionele hulpverlening die naar schatting op lange termijn zal plaatsvinden.

De in de onderzoeksvragen genoemde categorieën B (specifieke activiteiten die door familie en netwerk worden uitgevoerd terwijl zij anders door professionals zouden zijn uitgevoerd) was in het overzicht herkenbaar in de kolom 'ombuiging'. Categorie C (specifieke activiteiten die in elk geval door professionals moeten worden uitgevoerd) kwam tot uitdrukking in de kolommen met de besparingen, die immers aangeven welke (verminderde) professionele inbreng nodig is. Ook de posten van 'extra kosten' van voorzieningen, nodig om de verhoogde inzet van familie en netwerk te faciliteren, behoren tot categorie C.

4. Maken van overzicht van besparingen en kosten vanuit de conferentieplannen (kwantitatief)

Het in stap 3 gemaakte overzicht (dat niet in dit rapport is opgenomen) fungeerde als kwalitatieve datamatrix voor de vierde stap. In die stap werd de kwalitatieve informatie over de besparingen en extra kosten van de afzonderlijke conferenties samengevoegd in tabellen en overzichten per categorieën van OTS en UHP (het hiervoor genoemde vijftal). Vanuit die tabellen en overzichten werden, met behulp van normbedragen, twee analyses uitgevoerd:

- Kwantitatieve schattingen werden gemaakt van kostenbesparingen. Met het leveren van deze informatie wordt aangesloten bij de behoefte van bestuurders de beperkte financiële middelen zo goed mogelijk te besteden (het eerste doel van dit aanvullende onderzoek).
- Kwantitatieve schattingen werden gemaakt van de kosten die de extra voorzieningen waarom door familie en netwerk werden gevraagd, met zich mee brengen. Met deze informatie wordt aangesloten bij de behoefte van bestuurders om de vraagsturing van burgers verder vorm te geven (het tweede doel van dit aanvullende onderzoek).

In beide analyses zijn bedragen gekoppeld aan de besparingen, resp. extra uitgaven. Deze bedragen zijn inschattingen en ramingen, onder andere gebaseerd op de prijzen

¹ 'Extra voorzieningen' betekent: voorzieningen die niet al voorafgaand aan de EK-c geleverd werden en ook niet behoren tot de reguliere taken van een zorgaanbieder, c.q. geen activiteiten betreffen die je in ieder geval van ze mag verwachten, zoals het regelen van allerlei zaken. Met andere woorden, het moet *echt* extra zijn.

zoals gehanteerd worden in de begrotingen van de zorgaanbieders en bureau Jeugdzorg van de Stadsregio Amsterdam. Geprobeerd is aan de voorzichtige kant te gaan zitten, vooral vanwege het ontbreken van informatie over de duur van de besparingen. Over de duur zijn aannamen gedaan die in de toelichting bij de resultaten worden beschreven.

De resultaten van deze vierde stap worden gepresenteerd in paragraaf 3.1.

5. *Bepalen van de werkelijke kosten gedurende het eerste jaar na de conferenties*

Een belangrijke vraag is natuurlijk in hoeverre de op basis van de conferentieplannen geschatte besparingen en extra kosten ook worden gerealiseerd. Om hierover uitspraken te kunnen doen, is in een laatste analyseslag gekeken naar de feitelijke afname van zorg gedurende het eerste jaar na elke EK-c. Met andere woorden: welke jeugdzorg is in de uitvoering van de plannen in dat jaar feitelijk ingezet?

Voor de beantwoording van deze vraag werden van BJAA drie databestanden verkregen, te weten een overzicht van de conferenties met bijbehorende achtergrondgegevens, een overzicht van het verloop van de afname van zorg per klant en een overzicht van de door de klanten afgenomen zorg, inclusief periode en kosten, per zorgaanbieder. Door de onderzoekers werd uit deze bestanden de benodigde informatie gehaald welke werd overgeheveld naar de datamatrix die voor de andere analyses (zie stappen 3 en 4) werd gebruikt.

De resultaten van deze vijfde stap worden gepresenteerd in paragraaf 3.2.

2.2 Kanttekeningen bij de data

Alvorens de resultaten van de analyses uit de vierde en vijfde stap te presenteren, gaan we kort in op de kwaliteit van de verzamelde data.

Data vanuit de conferenties

Belangrijkste bron van informatie vanuit de conferenties zijn de door familie en netwerk gemaakte plannen met bijlage (aanmeldingsformulier). Deze plannen zijn voor het eigen gebruik van familie en netwerk opgesteld, dat wil zeggen: acties worden vermeld zodat duidelijk is wie wat gaat doen. Raadpleging van deze bron van informatie voor onderzoek of beleid heeft beperkingen. Zo staat in de plannen doorgaans niet vermeld welke hulp al aanwezig was of welke acties nu niet meer ondernomen hoeven worden. Om de inhoud van de plannen goed te kunnen duiden zijn daarom nog meer bronnen nodig. In het kader van dit onderzoek is in een aantal gevallen gebruik gemaakt van de kennis van medewerkers van BJAA, zorgaanbieders Spirit en Altra en Eigen Kracht Centrale.

Meer specifiek doet zich het volgende voor:

- De informatie uit de plannen is vaak onvolledig, hetzij doordat de bijlage (het aanmeldingsformulier voor de conferentie) ontbreekt, hetzij door beperkte informatie bij de plannen. Zo wordt bij een dreiging van OTS niet aangegeven of die dreiging door de conferentie is afgenomen. Dat van het laatste sprake is, is dan meer een zaak van afleiden en interpreteren dan van een feitelijke constatering op basis van het materiaal. Datzelfde geldt voor de omvang van de eventuele besparing door professionals. Omdat in de documentatie geen uren van hulpverlening worden genoemd, ten aanzien van zowel de situatie vóór de EK-c als daarna, is het erg lastig om een eventuele besparing precies te kwantificeren. In die situatie hebben we dan ook gebruik gemaakt van gemiddelden. Een derde voorbeeld betreft uithuisplaatsing: soms wordt deze gespecificeerd (residentieel of pleegzorgplaatsing), vaak ook niet.
- Het onderscheid tussen de situatie vóór en na de EK-c is vaak onduidelijk, waardoor in beperkte mate helder is welke voorzieningen er al waren en welke het gevolg

waren van de EK-c. Dit geldt niet voor de grotere voorzieningen als residentieel wonen, pleegzorg of crisisopvang, we doelen vooral op de relatief kleinere, ambulante voorzieningen zoals gezinsondersteuning, coaching, thuiszorg, etc. Bepalen welke kosten er al waren en welke het gevolg zijn van de EK-c is dan een lastige zaak. Daarom is besloten de afspraken richting hulpverlening mee te nemen uitsluitend zoals die in het plan door het netwerk zijn geformuleerd.

- Casussen kunnen niet zonder meer met elkaar worden vergeleken en bij elkaar 'opgeteld'. Dit komt door de grote diversiteit aan soort en kwaliteit van informatie tussen de plannen.
- Het woord 'besparing' is betrekkelijk. Het initiatief voor de EK-c (aanmelding, aan de bel trekken) komt regelmatig vanuit de zorgverlener, die zelf vindt dat hij/zij te weinig uren voor ondersteuning heeft. De EK-c kan er dan, omdat het netwerk een deel van de activiteiten overneemt, toe leiden dat uitbreiding niet nodig is. Je kunt dan zeggen dat dit een besparing is, maar de zaak wordt dan wel vanuit de blik van de aanbieder bekeken.

Door deze beperkingen van de data werd het geven van cijfers over besparingen en kosten op lange termijn niet verantwoord gevonden. Wij hebben dat in het volgende hoofdstuk dan ook niet gedaan. Wel geven we, ter informatie, de besparingen op lange termijn in kwalitatieve termen, dat wil zeggen dat we vermelden wat er op lange termijn wellicht blijvend kan veranderen ten aanzien van in het bijzonder de woon- en verblijfplaats.

In de besparingen en kosten op korte termijn maken wij de slag naar de kwantitatieve schattingen wel. Gezien de kwaliteit van de data dienen de conclusies die uit de resultaten van de databewerking en -analyse kunnen worden getrokken, met voorzichtigheid te worden gehanteerd. Het gaat hier om *schattingen*.

Overigens moet niet worden vergeten dat er, naast besparingen op het gebied van inzet van professionals, als gevolg van EK-c's ook allerlei immateriële effecten zijn, zoals het verwerven van eigen kracht en redzaamheid, saamhorigheid tussen leden van familie en netwerk, etc. Deze effecten volgen hun eigen weg en kunnen ook allerlei besparingen met zich meebrengen. Op deze besparingen gaan wij in dit onderzoek niet in.

Data vanuit BJAA

Bestudering en verwerking van de door BJAA geleverde data over de werkelijke afname van zorg gedurende het eerste jaar na de conferenties leverde niet alleen informatie op over de afgenomen zorg maar ook nieuwe, aanvullende informatie over de specifieke situatie van cliënten. Soms bleek de situatie anders dan in de stukken van de conferentie (het plan en eventuele aanmeldingsformulier) naar voren was gebracht. Zoals:

- Er is sprake van zorg terwijl daar in de conferentiestukken niets van is gebleken. Bijvoorbeeld: (gezins)voogdij, jeugdreclassering, MPG en pleegzorg.
- Er is geen sprake van OTS, terwijl dat wel in het EK-c plan staat.
- Zorg is bij instellingen afgenomen (gezinsvoogdij, MPG- zorg) terwijl de betreffende persoon of personen niet bij BJAA als cliënt zijn aangemerkt.
- Er is een bijlage van BJAA bij het EK-c plan terwijl de persoon niet bij BJAA als cliënt is aangemerkt.

Op individueel niveau bleek de situatie in een aantal gevallen dus anders dan eerder werd verondersteld. Zo zouden sommige cliënten achteraf in een andere categorie ingedeeld moeten zijn dan door ons is gedaan. Bijvoorbeeld: een cliënt die is ingedeeld in categorie 2 (geen OTS, wel dreiging van OTS) behoort feitelijk tot categorie 3 (aanwezigheid van OTS). Of, in het geval van pleegzorg, een kind dat niet in categorie 1 valt, maar opeens in categorie 5 (aanwezigheid van UHP). Voor de berekeningen van de feitelijke kosten gedurende het eerste jaar na de conferenties maakt dit overigens geen verschil omdat de groep in haar totaliteit is bekeken.

3. RESULTATEN

3.1 Schatting van besparingen en kosten op basis van de plannen van de conferenties

Schatting van de besparingen

Het overzicht van de besparingen per conferentie, dat het resultaat was van de derde stap in de uitvoering van dit onderzoek, laat veel besparingen zien. Het algemene beeld is dat in zeer veel gevallen conferenties er voor zorgen dat een route naar een steeds zwaardere status (van dreiging van OTS naar OTS en vervolgens naar dreiging UHP of UHP) wordt omgebogen. Met andere woorden: 'erger wordt voorkomen'.

Ook wordt zichtbaar dat besparingen op korte termijn een cumulatief effect kunnen hebben, dat wil zeggen de kans op een mogelijke besparing op lange termijn vergroten. Bijvoorbeeld, de besparing op korte termijn is dat, als gevolg van de inzet van het netwerk, er geen crisisopvang ter overbrugging naar het 16+ traject nodig is, de besparing op langere termijn kan dan zijn dat door stabilisatie en verbetering van de situatie dit traject niet meer vanaf het begin nodig is, er halverwege ingestroomd kan worden of het traject zelfs in het geheel niet meer nodig is.

Een andere opbrengst is de beschikbaarheid van informatie over methodieken en programma's die als gevolg van de EK-c's worden ingezet. In bijlage 1 is hiervan een overzicht gegeven.

In deze paragraaf richten we de aandacht nu verder op de besparingen in de vijf onderscheiden categorieën van OTS en UHP. Allereerst voegden we de kwalitatief geformuleerde besparingen van alle conferenties, zoals weergegeven in de datamatrix die het product was van de derde stap, per categorie samen. We deden dit voor zowel de besparingen op korte termijn als voor die op lange termijn. De vijf tabellen die dit geeft, zijn opgenomen in bijlage 2.

Zoals eerder gezegd, werden in de datamatrix bij de besparingen op korte termijn ook de eventuele extra voorzieningen vermeld waarom in de conferenties werd gevraagd. Deze voorzieningen zijn per categorie onder de tabellen in bijlage 2 geplaatst.

Om de brug te slaan naar berekeningen over mogelijke kostenbesparingen is het nodig om de informatie uit deze tabellen verder te reduceren. Omdat het ons bij kwantificering uitsluitend gaat om besparingen op korte termijn (over die op lange termijn zijn, zoals eerder gezegd, uitspraken te onzeker) en omdat de eenheid van analyse het kind is (en niet de conferentie), richten we onze aandacht in bijlage 2 op de kolom 'aantal kinderen besparingen korte termijn'. Die vijf kolommen, van elke tabel één, hebben we in één nieuwe tabel (in bijlage 3) samengebracht en wel op een zodanige wijze dat we tevens specificerden naar de combinaties van woonsituatie op t1 (de situatie voorafgaand aan de Eigen Kracht-conferentie) en op t2 (de situatie als gevolg van de conferentie).

De tabel van bijlage 3 is als volgt opgebouwd. Na de twee kolommen met de woonsituatie op t1 en t2 is een derde kolom ingevoegd waarin de besparing in voorzieningen is weergegeven. Daarna volgen kolommen met de bij die voorzieningen behorende normbedragen (kolom 4), het aantal kinderen dat het betreft (kolom 5) en de kostenbesparing (kolom 6).

Aan de vermelde normbedragen liggen aannamen ten grondslag welke zijn vermeld in de toelichting die aan het eind van bijlage 3 is weergegeven. Voor een groot aantal kinderen is bij kostenbesparing 'nul' ingevuld omdat er geen sprake is van besparing in voorzieningen, de besparing onbekend is of de besparing van zeer geringe omvang is.

De cijfers in bijlage 3 laten een grote diversiteit in woonbewegingen zien. De gemeenschappelijke noemer is dat het steeds bewegingen zijn richting minder zware voorzieningen: van residentieel naar pleegzorg, van pleegzorg naar thuis wonen, etc.

Wanneer we door alle vijf categorieën heen de gevallen van OTS en UHP optellen, ontstaat de volgende uitkomst:

- Het voorkomen of opheffen van OTS, dan wel van de dreiging daarvan, komt bij 29 kinderen en jongeren voor.
- Van het voorkomen van UHP, dan wel van de dreiging daarvan (in welke vorm dan ook, residentieel of pleegzorg), is in 44 gevallen sprake. Beëindiging van al bestaande UHP vindt bij 14 kinderen/jongeren plaats.

Uit bijlage 3 blijkt dat de besparingen in totaal een bedrag belopen van € 3.014.648.

Schatting van de kosten van extra voorzieningen

De extra voorzieningen waar op de conferenties om werd gevraagd betreffen professionele hulp en ondersteuning die men, aanvullend op de eigen inzet van familie en netwerk, nodig heeft. Als zodanig geven zij uitdrukking aan de wijze waarop door families en netwerken gebruik is gemaakt van de mogelijkheid tot vraagsturing.

Daarnaast is de informatie over de extra voorzieningen nodig om tot een correctie te komen van de zojuist berekende besparingen. Want die extra voorzieningen kosten geld. Het totaalbedrag daarvan moet worden afgetrokken van de kosten die worden bespaard.

We hebben de in de plannen genoemde extra voorzieningen (in totaal 58, zie bijlage 2) geclusterd naar onderwerp. Het resultaat hiervan is te zien in bijlage 4. In de eerste kolom van deze bijlage zijn alle genoemde voorzieningen opgesomd. Het totale aantal hier vermelde voorzieningen is 53, dus vijf lager dan het aantal in bijlage 2. Dit vijftal betreft voorzieningen met betrekking tot pleegzorg. Deze zijn in bijlage 3 verwerkt.

In de tweede kolom van bijlage 4 is een omschrijving gegeven van het tarief dat op de gevraagde voorziening is toegepast. Aan deze omschrijvingen liggen aannamen ten grondslag, welke zijn vermeld in het kader dat aan het eind van bijlage 4 is weergegeven. In kolom 3 is de bijbehorende kostprijs vermeld.

Wat betreft de voorzieningen op zich, valt in het overzicht op dat de diversiteit groot is, ook binnen de afzonderlijke onderwerpen. Met uitzondering van de voorziening 'een tweede EK-c', dat zes maal werd genoemd, is geen enkel tweetal voorzieningen hetzelfde. Dit betekent dat men zich niet zozeer heeft laten leiden door het beschikbare aanbod maar vooral door de eigen vraag.

De meeste extra voorzieningen worden gevraagd op het gebied van begeleiding, behandeling en ondersteuning (20) en op het gebied van trainingen en cursussen (10).

Bijlage 4 laat zien dat de kosten van de extra voorzieningen in totaal € 390.296 bedragen. Hiertoe behoort € 83.079 (berekening hiervan is niet weergegeven) aan uitgaven die niet bij een stadsregionale zorgaanbieder zou worden afgenomen.

3.2 Feitelijke kosten gedurende het eerste jaar na de conferenties

Tenslotte is nagegaan welke zorg door de cliënten van de conferenties in het eerste jaar na de conferenties feitelijk is afgenomen. Bijlage 5 geeft hiervan het overzicht. Bij de samenstelling van dit overzicht zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Zorg die al werd gestart voor de EK-c datum is niet meegerekend.
- Zorg die tijdens het eerste jaar na de EK-c werd afgenomen maar niet tijdens dat jaar werd beëindigd, is over de hele periode van afname (tot uiterlijk 8 maart 2012) meegerekend. In veel gevallen is die zorg er langer dan een jaar, in een aantal

gevallen loopt zij nog steeds. Vanzelfsprekend bevat de lijst ook zorg waarom tijdens de conferentie niet is gevraagd.

- Zorg die in het eerste jaar na de conferentie werd beëindigd, maar waarvan de beëindiging niet als doel of wens in het plan was opgenomen, is niet meegerekend. Zo werd voor 11 cliënten de OTS beëindigd en voor één cliënt na de EK-c de crisisopvang gestopt. De besparingen die dat gaf, zijn dus niet meegeteld.

Het overzicht laat zien dat € 811.977 aan zorg is ingekocht. Omdat in één geval tijdens de conferentie beëindiging van OTS werd beoogd maar dit in het eerste jaar na de conferentie niet werd gerealiseerd, worden de hierdoor niet bespaarde kosten (€ 6.557, zie bijlage 3, categorie 3) bij dit bedrag opgeteld zodat het totaal € 818.554 wordt. Dit bedrag geeft een indicatie van wat er als gevolg van de EK-c's aan zorg is verleend. Het is niet meer dan dat, het bevat ook zorg die ook zonder EK-c wellicht was afgenomen.

De vraag is welk gedeelte van dit bedrag toegeschreven kan worden aan de realisering van de extra voorzieningen waarom tijdens de conferenties werd gevraagd. Dat is nagegaan door in het overzicht van bijlage 5 die onderdelen te selecteren welke corresponderen met onderdelen van het overzicht in bijlage 4. Daaruit is gebleken dat de voorzieningen die gewenst én gerealiseerd werden een bedrag van € 253.000 belopen.

3.3 Schatting van de netto besparingen door de conferenties

Hoe luidt nu de schatting van de netto besparingen door de EK-c's? De schattingen die op basis van plannen van de 100 EK-c's werden gemaakt, betroffen besparingen als gevolg van veranderingen in wonen en verblijf (€ 3.014.648) en kosten als gevolg van de afname van extra professionele hulp en ondersteuning die men, aanvullend op de eigen inzet van familie en netwerk, nodig had (€ 390.296).

Een deel van deze extra voorzieningen blijkt inderdaad in het eerste jaar na de conferentie te zijn afgenomen (€ 253.000, zie paragraaf 2.2). De feitelijke kosten van deze extra voorzieningen zitten vervat in het hiervoor genoemde bedrag van € 818.554. Datzelfde geldt voor de kosten die zijn gemaakt doordat verwachte besparingen met betrekking tot verblijf en wonen niet konden worden waargemaakt doordat de situatie anders verliep dan tijdens de conferentie werd afgesproken.

Voor de geschatte kosten van de extra voorzieningen en de gerealiseerde kosten geldt dus het volgende (bedragen in euro's).

Geschatte kosten	
Geschatte kosten extra voorzieningen	390.296
Uitgaven buiten de stadsregio	83.079
	- - - - -
Geschatte kosten zorgaanbod	307.217
Gerealiseerde zorg	253.000
	- - - - -
Niet gerealiseerde zorg	54.217
Gerealiseerde kosten	
Gerealiseerde kosten voor zorg	818.554
Onderdeel van kostenschatting	253.000
	- - - - -
Gerealiseerde zorg boven de schatting	565.554

De totale besparing van zorg vanwege de 100 EK-c's, rekening houdend met wat in het eerste jaar na de conferenties feitelijk aan zorg werd afgenomen, luidt nu als volgt (bedragen in euro's).

Overzicht van besparingen		
Besparingen als gevolg van plannen EK-c's		3.014.648
Gerealiseerde uitgaven jeugdzorg (bijlage 5)	818.554	
Schatting uitgaven buiten stadsregio (par. 2.1)	83.079	
	+ -----	901.633
		- -----
Schatting besparingen vanwege de 100 EK-c's		2.113.015
Kosten 100 EK-c's		400.000
		- -----
Schatting netto besparing 100 EK-c's		1.713.015

4. BESCHOUWING VAN DE RESULTATEN

4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

In dit rapport zijn de resultaten weergegeven van het aanvullende onderzoek naar 100 Eigen Kracht-conferenties (EK-c's) die in de Stadsregio Amsterdam tussen eind 2009 en begin 2011 zijn gehouden. Bij deze conferenties waren 175 kinderen en jongeren betrokken. Met dit onderzoek werd inzicht verkregen in de taken en activiteiten die, bij toepassing van EK-c's, door professionele organisaties moeten worden uitgevoerd en de verschillen die dit geeft met de situatie voorafgaand aan de conferenties. Achterliggende doelen van het onderzoek zijn enerzijds het zo goed mogelijk besteden van de beperkte financiële middelen, anderzijds de verdere vormgeving van vraagsturing van burgers.

Waar in het eerste onderzoek de afspraken en voorgenomen acties van de conferenties in beeld werden gebracht, ging het nu om de specifieke werkzaamheden en besparingen. 'Specifiek' betekent in dit verband: zodanig concreet dat er kostenplaatjes aan verbonden kunnen worden en/of dat het inkoopbeleid kan worden toegespitst.

De onderzoeksvragen luiden als volgt:

1. Voor welke specifieke activiteiten wordt in de conferenties vastgesteld dat zij door familie en netwerk worden uitgevoerd terwijl zij anders door professionals zouden zijn uitgevoerd?
2. Voor welke specifieke activiteiten wordt in de conferenties vastgesteld dat zij in elk geval door professionals moeten worden uitgevoerd?
3. Hoe verhouden de inzet van professionals die vanuit de EK-c plannen wordt gevraagd zich tot de feitelijke inzet van jeugdzorg? In hoeverre is de besparing op jeugdzorgkosten na de conferenties feitelijk gerealiseerd?

De antwoorden op de eerste twee vragen zijn gegeven in paragraaf 3.1 Het antwoord op de eerste vraag is dat door de EK-c's tal van bewegingen in gang zijn gezet richting minder zware voorzieningen: van residentieel naar pleegzorg, van pleegzorg naar thuis wonen, etc. Op basis van de plannen die op de EK-c's werden gemaakt, werd bij een groot aantal kinderen ondertoezichtstelling (OTS), of de dreiging daarvan, voorkomen of opgeheven (29 kinderen). Ook werd in veel gevallen uithuisplaatsing (UHP), of de dreiging daarvan, voorkomen (44 kinderen). Beëindiging van al bestaande UHP vond bij 14 kinderen/jongeren plaats. Overzichten van de specifieke veranderingen zijn gegeven in de bijlagen 2 en 3.

Het antwoord op de tweede vraag is dat er op de EK-c's door familie en netwerk extra professionele hulp werd gevraagd die men nodig had om de eigen inzet te kunnen realiseren. De diversiteit hierin blijkt groot, de meeste hulp werd gevraagd op het gebied van begeleiding, behandeling en ondersteuning en op dat van trainingen en cursussen. Een overzicht van de gevraagde voorzieningen is gegeven in bijlage 4.

Het antwoord op de derde vraag werd verkregen in twee stappen. Enerzijds was het mogelijk de besparingen van de door familie en netwerk uitgevoerde activiteiten en de kosten van de aan professionals gevraagde extra hulp en ondersteuning te schatten (zie eveneens paragraaf 3.1). Anderzijds werden met behulp van databestanden van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (BJAA) de werkelijke kosten van de in het eerste jaar na de EK-c's afgenomen zorg vastgesteld (paragraaf 3.2). Op deze wijze werd uiteindelijk een schatting verkregen van de netto besparingen als gevolg van de EK-c's (paragraaf 3.3). Aangetoond werd dat de totale netto besparing van de 100 EK-c's 1.713.015 euro bedraagt. In de volgende paragraaf gaan we hier verder op in.

4.2 Conclusies en aanbevelingen

De bevindingen leiden tot conclusies en aanbevelingen op de volgende drie terreinen.

Eigen kracht en vraagsturing

De verdiepingsslag die in dit onderzoek is uitgevoerd, laat opnieuw de diversiteit en rijkdom van de eigen inzet van burgers zien. In de conferenties is men in staat om zodanige afspraken te maken dat de situatie met betrekking tot de woon- en leefsituatie van de hoofdpersonen kan worden verbeterd. Het algemene beeld is dat in zeer veel gevallen conferenties er voor zorgen dat een route naar een steeds zwaardere status (van dreiging van OTS naar OTS en vervolgens naar dreiging UHP of UHP) wordt omgebogen. Hierdoor wordt niet alleen erger voorkomen maar vindt ook verbetering plaats; er kan vaak worden teruggekeerd naar een natuurlijker vorm van wonen (bijvoorbeeld van residentieel verblijf naar wonen in het netwerk).

Illustratief voor deze beweging zijn ook de bevindingen met betrekking tot OTS en UHP (zie vorige paragraaf).

Uit het onderzoek blijkt voorts dat familie en netwerk, om de eigen inzet aan te kunnen, vaak om aanvullende voorzieningen vragen. De opsomming van deze voorzieningen laat zien dat mensen in staat zijn om zelf keuzen te maken en niet bij voorbaat het zorgaanbod volgen. Hun benadering daarbij is breed: de diverse domeinen (wonen, financiën, onderwijs, etc.) worden geïntegreerd.

Deze resultaten leiden tot de volgende aanbevelingen voor de stadsregio Amsterdam:

Aanbeveling 1: In de extra voorzieningen waarom in de plannen van de EK-c's wordt gevraagd, komt tot uitdrukking wat familie en netwerk beschouwen als noodzakelijk om hun eigen inzet mogelijk te kunnen maken. Beschouw deze lijst van voorzieningen dan ook als een waardevol instrument voor vraagsturing. Maak gebruik van deze lijst bij de inkoop van voorzieningen.

Aanbeveling 2: Versterk de mogelijkheden tot flexibiliteit in budgettering van voorzieningen. Hierdoor kan het eigenaarschap van de hulp en ondersteuning bij de mensen zelf blijven. En blijf als Stadsregio actief in het faciliteren van opvoedingsondersteuning, het ondersteunen van netwerken en netwerkpleegzorg.

Financiële besparingen van conferenties

De analyses met betrekking tot de besparingen en kosten van de voorzieningen waartoe in de EK-c's wordt besloten, laten zien dat door de EK-c's financiële besparingen mogelijk zijn. In de besparingen is onderscheid gemaakt tussen de korte en lange termijn. Beide hangen samen: besparingen op korte termijn kunnen de kans op een mogelijke besparing op lange termijn vergroten. Zie bijvoorbeeld de situatie waarin, als gevolg van de inzet van het netwerk, geen crisisopvang ter overbrugging naar het 16+ traject nodig is (besparing op korte termijn). Mogelijk is dit traject, als het zover is, door stabilisatie en verbetering van de situatie niet meer vanaf het begin nodig, kan er halverwege worden ingestroomd of is het traject zelfs in het geheel niet meer nodig (besparing op lange termijn).

Voor zowel de korte als de lange termijn zijn per conferentie de besparingen en kosten kwalitatief geschat, maar alleen de besparingen en kosten op korte termijn zijn gekwantificeerd. Dit laatste heeft te maken met kwaliteit van de informatie, die het niet verantwoord maakt om schattingen op lange termijn te kwantificeren.

Voor 100 van de 175 bij de conferenties betrokken kinderen en jongeren (57%) zijn de schattingen van besparingen en kosten op korte termijn – vanuit de plannen van de conferenties - financieel in beeld gebracht. Voor de overige kinderen en jongeren is de kostenbesparing 'nul' omdat er geen sprake is van besparing in voorzieningen, de besparing onbekend is of de besparing van zeer geringe omvang is.

Een belangrijke vraag is natuurlijk in hoeverre de op basis van de conferentieplannen geschatte besparingen en extra kosten worden gerealiseerd. Om hierover uitspraken te kunnen doen, is in een laatste analyseslag gekeken naar de feitelijke afname van zorg gedurende het eerste jaar na elke EK-c.

De uitkomsten van de berekeningen laten voor de 100 conferenties een geschatte besparing aan zorg zien van ongeveer 3 miljoen euro. Na aftrek van de gerealiseerde uitgaven in het eerste jaar na de conferentie (ongeveer 900.000 euro) en de kosten van de conferenties zelf (400.000 euro) blijft een netto besparing van ongeveer 1,7 miljoen euro over.

Deze uitkomst moet beslist niet worden beschouwd als een vaststaand bedrag. In de berekeningen is sprake van tal van aannamen (zie de toelichting in paragrafen 3.1 en 3.2 en in de bijlagen 3 en 4). Wel is de conclusie gewettigd dat deze 100 EK-c's hebben geleid tot een zeer relevante besparing.

Dit alles natuurlijk naast de besparingen die de conferenties *buiten* de jeugdzorg tot gevolg hebben gehad (zoals in het voorkomen van juridische trajecten) en allerlei immateriële effecten (zoals het verwerven van eigen kracht en redzaamheid, saamhorigheid tussen leden van familie en netwerk, etc.). Laatstgenoemde effecten volgen hun eigen weg en kunnen ook allerlei materiele besparingen met zich meebrengen.

Dit resultaat leidt tot de volgende aanbeveling voor de stadsregio Amsterdam:

Aanbeveling 3: Ga door met het faciliteren van Eigen Kracht-conferenties.

Gegevensverzameling

De belangrijkste bron van informatie voor dit onderzoek zijn de door familie en netwerk tijdens de conferenties gemaakte plannen. Deze plannen zijn voor het eigen gebruik van familie en netwerk opgesteld, dat wil zeggen: de acties staan erin vermeld zodat duidelijk is wie wat gaat doen. Raadpleging van deze bron van informatie voor onderzoek of beleid is, zoals dit onderzoek heeft laten zien, zeker mogelijk maar kent ook beperkingen. Zo is de informatie uit de plannen vaak onvolledig en het onderscheid tussen de situatie vóór en na de EK-c veelal onduidelijk. Ook kunnen casussen niet zonder meer met elkaar worden vergeleken en bij elkaar 'opgeteld' vanwege de grote diversiteit aan soort en kwaliteit van informatie tussen de plannen.

Met andere woorden, de aard en het doel van de plannen maken hen tot een bron van informatie met een beperkte reikwijdte. Voor diepgaander onderzoek, c.q. onderzoek dat nauwkeuriger dan nu is gebeurd besparingen en kosten van EK-c's in beeld brengt, zijn dus aanvullende bronnen nodig.

Zoals gezegd, was het niet verantwoord om de schattingen van besparingen op lange termijn in kwantitatieve kostenplaatjes om te zetten. Ook dit heeft te maken met de kwaliteit en beschikbaarheid van data. Dergelijke schattingen zouden wel mogelijk zijn – of in ieder geval erg vergemakkelijkt worden – wanneer kon worden beschikt over informatie over het vervolg van het traject van de kinderen en jongeren. In dit onderzoek is dit op bescheiden manier gedaan voor het eerste jaar na de conferenties, door gebruik te maken van databestanden van BJAA. Verder onderzoek is op dit punt beslist noodzakelijk. Heeft het afwenden van de dreiging van OTS en/of UHP in de jaren na de EK-c doorgezet of heeft er na verloop van tijd toch een OTS en/of UHP plaatsgevonden? En heeft de opvang of pleegzorg door het netwerk, die als gevolg van de EK-c werd ingezet, op lange termijn stand kunnen houden? En wat betekent het gevolgde traject voor de ontwikkeling en mentale conditie van het kind of de jongere?

Deze resultaten leiden tot de volgende aanbevelingen voor de stadsregio Amsterdam:

Aanbeveling 4: Zorg dat de gegevens over de EK-c's meer standaard verzameld kunnen worden. Want als we in de toekomst verdere en diepgaandere kennis willen verzamelen over de kosteneffecten van EK-c's zullen we de hiervoor benodigde data meer vergelijkbaar moeten kunnen maken. Hiervoor zijn aanvullende bronnen nodig. Treed hierover ook in overleg met de Eigen Kracht Centrale.

Aanbeveling 5: Stimuleer verder onderzoek waarbij op basis van actuele informatie, bijvoorbeeld uit dossiers, kan worden nagegaan welke effecten EK-c's op langere termijn hebben. Bijvoorbeeld: is de dreiging van OTS, die door de conferentie was afgewend, nog steeds afwezig of is er inmiddels toch een OTS afgegeven?

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Algemene Rekenkamer (2011). *Kosten van jeugdbescherming en jeugdreclassering*. Den Haag: Algemene Rekenkamer.

Jagtenberg, R., Hulst, B. van & Roo, A. van (2011). *Maatschappelijke opbrengsten van Eigen Kracht-conferenties in het kader van geïndiceerde jeugdzorg trajecten met een toespitsing op multi-probleem gezinnen*. Delft: IPSE-studies Instituut voor Publieke Sector Efficiëntie Studies Technische Universiteit Delft/Mediation International.

Schuurman, M. & Mulder, C. (2011). *Eigen Kracht-conferenties bij gezinnen in de regio Amsterdam. Wat levert het op?* Nieuwegein/Ermelo: Kalliope Consult/Antropol.

Schuurman, M.I.M. (2011). Opbrengsten en effecten van Eigen Kracht-conferenties. *Jeugdbeleid*, december 2011.

Stadsregio Amsterdam (2011). Brief van bestuurder Jeugdzorg over wachtlijsten Jeugdzorg, d.d. 11 november 2011.

OVERZICHT VAN METHODIEKEN EN PROGRAMMA'S DIE IN DE AFSPRAKEN VAN DE CONFERENTIES ZIJN AANGETROFFEN

De hieronder genoemde methodieken en programma's zijn in de plannen van de EK-c's één keer of enkele keren aangetroffen

<i>Methodiek/ programma</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Organisatie</i>
Altra Jonge Moeders	Residentieel programma met vier modules: opname en observatie, leefgroep jonge en aanstaande moeders, residentiële groep voor moeder en kind, en begeleid wonen voor moeder en kind. Ook is er een variant met ambulante hulp aan jonge moeders die bij eigen ouders, bij familie/netwerk, zelfstandig of binnen de maatschappelijke opvang wonen.	Altra
Multi System Therapie (MST)	MST is een intensief behandelprogramma dat speciaal ontwikkeld is voor jongeren met ernstige gedragsproblemen en die op het punt staan om uit huis geplaatst te worden of dat al zijn. Bij MST worden alle risicofactoren die dit gedrag beïnvloeden aangepakt. MST vindt plaats in de thuissituatie en heeft een 24-uurs bereikbaarheidsdienst. Gericht om iemand uit het criminele circuit te houden.	[Niet genoemd]
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer (NPT)	Programma met intensieve ambulante begeleiding gedurende 12 maanden. Gericht op de jongere en zijn omgeving. Samen met de jongere op pad (outreaching), ouders en andere personen uit het netwerk worden betrokken. Bestaat uit hulp bij het organiseren van een passende werk-/leer- of woonomgeving. Geeft ook aandacht voor continuïteit in de zorg na NPT. Onder andere toegepast op voorkomen van gebruik maken van de recidive setting.	Spirit
Begeleid Wonen Amsterdam (BWA)	Kleine Wooneenheid (KE). Dit is een traject met een woning waarin er wekelijks een begeleider langskomt. Je deelt de keuken en de badkamer en doet ook mee aan de huisvergadering. Dit traject loopt maximaal twee jaar. Als je dit goed doorloopt wordt je geholpen bij het zoeken naar een zelfstandige woning.	HVO Querido
Beter Met Thuis (BMT)	Is een combinatie van hulp bij het gezin thuis en begeleiding van het kind in een locatie. Het doel van de hulp is dat ouders en jeugdigen weer in staat zijn om met elkaar problemen rondom opvoeden en opgroeien het hoofd te bieden en daarbij gebruik te maken van eigen krachten en mogelijkheden uit het informele en formele netwerk en de basisvoorzieningen.	Spirit
Functional Family Therapy (FFT)	FFT is een gezinsgericht behandelprogramma bedoeld voor het uitgebreide scala aan klinische problemen, die onder de noemer externaliserende gedragsstoornissen van jongeren vallen.	[Niet genoemd]
Praktische pedagogische gezinsbegeleiding (PPG)	Ambulante ondersteuning aan gezinnen en ouders met kinderen met een verstandelijke beperking of een ontwikkelingsachterstand? Begeleiding en beantwoording van praktische opvoedingsvragen.	[Niet genoemd]
Programma 16+	Trainingsprogramma voor zelfstandig wonen. Doorloopt fasen van residentieel, centrum pand (groeps wonen), satellietpand en hoofdbewonerpand.	Spirit

Triple P	Pedagogisch programma. Opvoeden volgens de methode Triple P biedt effectieve informatie, tips en hulp bij dagelijkse opvoedvragen. Het helpt bij het herkennen van veel voorkomende oorzaken van ongewenst gedrag en hoe het gewenste gedrag gestimuleerd kan worden.	Altra
WSNP- traject	Traject volgens de Wet Sanering Natuurlijke Personen. Is een schuldsaneringstraject waarin je met behulp van een bewindvoerder je schulden aanpakt.	[Niet genoemd]

BESPARINGEN EN EXTRA VOORZIENINGEN DOOR DE EIGEN KRACHT-CONFERENTIES, PER CATEGORIE VAN OTS EN UHP

1. Geen OTS en geen dreiging van OTS

Tot deze categorie behoren 18 conferenties en 37 kinderen. In tabel 1 zijn de besparingen als gevolg van deze conferenties samengevat.

Tabel 1: Besparingen in de categorie 'Geen OTS en geen dreiging van OTS'

<i>Besparingen op korte termijn</i>			<i>Besparingen op lange termijn</i>		
<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>
Mogelijk UHP (pleegzorg, residentieel) voorkomen	3	5	Maatschappelijk werk afgebouwd	1	2
Acute spoedhulp voorkomen	1	4	Langdurige pleegzorg/residentieel voorkomen	3	8
Minder professionele hulp nodig	1	2	Weer thuis wonen i.p.v. in netwerk	1	1
Opvang netwerk i.p.v. residentieel (twee weken)	1	1	Minder professionele hulp nodig	2	6
Kosten hulp gezinscoach bespaard	1	4	Geen besparing/onbekend	11	19
Geen besparing/onbekend	11	21			
Totaal	18	37	Totaal	18	36

De extra voorzieningen waarom in de EK-c's werd gevraagd, waren de volgende:

1. Hulp bij financiën door Raadvrouw via maatschappelijk werker CentraM.
2. Extra hulp van Eveen als moeder naar dagbehandeling gaat (in de ochtend, om op tijd klaar te zijn).
3. Onderzoek AMK.
4. Intensieve thuisbegeleiding van gezinscoach Altra (om communicatie tussen moeder en kinderen te ondersteunen).
5. Cursus 'omgaan met pubers' en/of cursus 'opkomen voor jezelf' voor moeder
6. Cursus 'omgaan met emoties/agressie' voor X.
7. Vervolg EK-c.
8. Vier dagen opvang door Altra.

2. Geen OTS, wel dreiging van OTS

Tot deze categorie behoren 13 conferenties en 26 kinderen. In tabel 2 zijn de besparingen als gevolg van deze conferenties samengevat.

Tabel 2: Besparingen in de categorie 'Geen OTS, wel dreiging van OTS'

<i>Besparingen op korte termijn</i>			<i>Besparingen op lange termijn</i>		
<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>
OTS voorkomen	6	10	Hulpverlening aan ouder niet meer nodig	2	n.v.t.
Wellicht OTS voorkomen	2	3	AMK beëindigd	1	1
Spoedhulp en residentieel traject voorkomen	1	1	UHP/residentieel traject voorkomen	3	8
Geen besparing/onbekend	4	12	MPG- traject mogelijk korter	3	8
			Voogdij BJAA kan beëindigd	1	1
			Geen besparing/onbekend	4	6
Totaal	13	26	Totaal	14	24

De extra voorzieningen waarom in de EK-c's werd gevraagd, waren de volgende:

1. Traject DWI (schuldsanering).
2. Thuisbegeleiding door Spirit.
3. Spoedhulp door Spirit.
4. Inzet gezinscoach Spirit.
5. Deelname aan opvoedpoli.
6. Inzet van AMK.
7. Deelname aan programma Altra Jonge Moeders.
8. Afname IQ- test bij kind door AMC de Meren.
9. Intensieve opvoedingsbegeleiding door BJAA.
10. Zwangerschapsbegeleiding door AMC de Meren.
11. Opvoedingsondersteuning aan ouders.
12. Onderzoek van kind door de Bascule (zorgt BJAA voor).
13. Praktische ondersteuning bij de opvoeding (PIT).
14. Verlenging van kinderopvang met zes maanden.

3. Aanwezigheid van OTS

Tot deze categorie behoren 13 conferenties en 25 kinderen. In tabel 3 zijn de besparingen als gevolg van deze conferenties samengevat.

Tabel 3: Besparingen in de categorie 'Aanwezigheid van OTS'

<i>Besparingen op korte termijn</i>			<i>Besparingen op lange termijn</i>		
<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>
Aanpak MPG korter	1	2	Later in 16 + traject	1	1
Minder inzet hulpverlening	1	3	MPG- traject mogelijk korter	2	5
Beëindiging OTS	1	1	Eerdere beëindiging OTS	1	1

Crisisopvang/spoedhulp voorkomen	1	1	Geen besparing/onbekend	9	18
Traject begeleid wonen voorkomen	1	1			
Geen therapieën meer	1	2			
Geen besparing/onbekend	7	15			
Totaal	13	25	Totaal	13	25

De extra voorzieningen waarom in de EK-c's werd gevraagd, waren de volgende:

1. Tweede EK-c.
2. Onderzoek naar ADHD bij X.
3. 16+ traject Spirit voor X.
4. Spirit zal weer individuele gesprekken met de kinderen houden.

4. Dreiging van uithuisplaatsing

Tot deze categorie behoren 21 conferenties en 40 kinderen. In tabel 4 zijn de besparingen als gevolg van deze conferenties samengevat.

Tabel 4: Besparingen in de categorie 'Dreiging van uithuisplaatsing'

<i>Besparingen op korte termijn</i>			<i>Besparingen op lange termijn</i>		
<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>
UHP voorkomen	6	18	16+ traject niet/later	3	3
Dreiging UHP afgewend	3	5	UHP/residentieel traject niet nodig	8	13
Crisisplaats/spoedhulp voorkomen door wonen in netwerk	2	2	UHP voorkomen door netwerkpleegzorg	3	6
Crisisplaats/spoedhulp voorkomen door netwerkpleegzorgplaatsing	1	1	Mogelijk thuis wonen	1	1
Crisisplaats/spoedhulp voorkomen door hulp netwerk	1	1	Geen besparing/onbekend	6	17
Residentieel traject voorkomen	3	4			
UHP voorkomen door netwerkpleegzorgplaatsing	2	5			
UHP voorkomen door 'omgekeerde' netwerkplaatsing*	1	2			
Residentiele opvang/crisisopvang als overbrugging naar 16+ traject voorkomen	2	2			

Geen besparing/onbekend	0	0			
Totaal	21	40	Totaal	21	40

* Hiermee wordt bedoeld dat mensen uit het netwerk bij de kinderen in huis gaan wonen als ouders afwezig zijn.

De extra voorzieningen waarom in de EK-c's werd gevraagd, waren de volgende:

1. Pleegzorgbegeleiding Altra.
2. FFT voor X, vader en moeder (wekelijkse gesprekken).
3. Bewindvoerder (voor moeder).
4. PPG of Triple P voor tante.
5. Begeleiding van ambulante hulpverlening Spirit.
6. Ondersteuning van X door middel van gesprekken met gezinstherapeut (organisatie niet bekend).
7. Vervolg EK-c (dag na EKc is besloten om vervolg EKc te doen).
8. Begeleiding van X door Streetcornerwerk als BJAA stopt als X 18 jaar wordt.
9. Beheersbaarheidstraining agressie (voor vader)
10. Nederlandse les voor vader en moeder.
11. Opvoedcursus voor vader en moeder.
12. Daghulp voor X, Y en Z bij Altra krijgen.

5. Aanwezigheid uithuisplaatsing

Tot deze categorie behoren 34 conferenties en 47 kinderen. In tabel 5 zijn de besparingen als gevolg van deze conferenties samengevat.

Tabel 5: Besparingen in de categorie 'Aanwezigheid UHP'

<i>Besparingen op korte termijn</i>			<i>Besparingen op lange termijn</i>		
<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Besparingen</i>	<i>Aantal zaken</i>	<i>Aantal kinderen</i>
Residentieel wordt thuis wonen/wonen in het netwerk	4	6	Mogelijk langdurig thuis wonen	10	13
Residentieel wordt netwerkpleegzorgplaatsing	3	5	Mogelijk volledige netwerkpleegzorg	4	6
Residentieel volledig wordt residentieel + verlof, weekenden bij netwerk	6	6	Wellicht geen residentiele plaats	2	2
Residentieel voorkomen door wonen in netwerk	2	2	Geen pleegzorgplaatsing	2	5
Netwerkpleegzorg wordt thuis wonen	1	1	Traject (O)MPG mogelijk korter	1	1
Pleegzorg wordt thuis wonen	1	1	UHP misschien niet meer aan de orde	1	1
Nieuwe spoedhulp/noodbed wordt thuis wonen	1	1	Langdurige pleegzorg of residentieel voorkomen	1	1

Crisisplek volledig wordt crisisplek + weekendnetwerkpleegzorg	2	4	Latere of geen instroom bij BWA	3	3
Spoedhulp wordt netwerkpleegzorgplaatsing	1	1	Residentieel of pleegzorgplaatsing voorkomen	1	1
UHP pleegezin of residentieel voorkomen	2	2	Residentieel wellicht korter	2	2
Noodopvang voorkomen	2	2	Naar een gewone woonsituatie	1	1
BMT wordt tijdelijk wonen in netwerk	1	1	16+ Traject wellicht korter	3	3
16+ wonen wordt netwerkpleegzorgplaatsing	1	1	Geen besparing/onbekend	3	5
16+ wordt BWA	1	1			
Geen besparing, besparing onduidelijk/onbekend	6	10			
Totaal	34	44	Totaal	34	44

De extra voorzieningen waarom in de EK-c's werd gevraagd, waren de volgende:

1. Intensievere begeleiding van ambulante hulpverlening door Trompendaal bij weekendbezoek.
2. Training omgaan met boosheid en emotie door Amsterdamse Plus School, begeleid door maatschappelijk werker Spirit.
3. Intensieve hulp en ondersteuning.
4. Volgende EK-c.
5. Volgende EK-c.
6. Volgende EK-c.
7. Begeleiding van de netwerkpleegouders door Spirit Pleegzorg.
8. Training en ondersteuning van de Opvoedpoli voor moeder en X.
9. Communicatiecursus en/of sociale vaardigheidstraining voor X.
10. Na gaan wonen bij tante blijft X op de wachtlijst bij BWA (via BJAA) om daarna traject BWA te volgen.
11. Thuishulp van Amsta.
12. Opbouwwerkster van het Huis van de Buurt gaat een voorlichtingsbijeenkomst organiseren met BJAA.
13. Pleegzorgvergoeding voor oma.
14. Begeleiding door straatcoach.
15. Pleegzorgvergoeding voor opa.
16. Praktische hulp voor X en gezin (Cordaan).
17. BJAA gaat wekelijks gesprekken voeren met moeder.
18. Inzet Leger des Heils (ondersteuning bij planning huishouden, 1x per week) wordt gecontinueerd.
19. Pleegzorgbegeleiding van oma met doel terugplaatsing bij moeder te starten.
20. Opvoedkundige ondersteuning voor moeder en netwerk (stiefbroer) waar X verblijft (BMT en/of Kram.).

BIJLAGE 3
OVERZICHT VAN DE BESPARINGEN ALS GEVOLG VAN DE EK-C'S, NAAR WOONSITUATIE EN CATEGORIE VAN OTS EN UHP

(1) Woon-situatie t1	(2) Woon-situatie t2	(3) Besparing in voorzieningen	(4) Bijbehorende normbedragen	(5) N	(6) Kosten-besparing
1. Geen OTS en geen dreiging van OTS (n=37)					
Thuis	Thuis	Dreiging UHP voorkomen/opgeheven	46.860	4	187.440
Thuis	Thuis	Crisisopvang/spoedhulp voorkomen	6.030 + 2.441	4	33.884
Thuis	Netwerk	Pleegzorgwonen voorkomen	11.004	1	11.004
Residentieel*	Residentieel	Geen	N.v.t.	1	0
Thuis	Thuis	Overig	N.v.t.	6	0
Thuis	Thuis	Geen/onbekend	N.v.t.	21	0
2. Geen OTS, wel dreiging van OTS (n=26)					
Thuis	Thuis wonen	OTS voorkomen	7.757	12	93.084
16+ Traject	Netwerk	OTS ongeboort kind voorkomen + 16+ traject beëindigd	7.757 + 24.322	1	32.079
Netwerk	Netwerk (pleegzorg)	Crisisopvang/spoedhulp voorkomen	6.030 + 2.441	1	8.471
Netwerk	Netwerk	Geen/onbekend	N.v.t.	1	0
Thuis	Thuis	Geen/onbekend	N.v.t.	11	0
3. Aanwezigheid van OTS (n=25)					
Thuis	Thuis	OTS beëindigd	6.557	1	6.557
Thuis	Thuis	Crisisopvang voorkomen	6.030	1	6.030
Thuis	Thuis	MPG voorkomen/bekort	7.097	2	14.194
Thuis	Thuis	Traject begeleid wonen voorkomen/ bekort	10.374	1	10.734
Thuis	Thuis	Overig	N.v.t.	5	0
Thuis	Thuis	Geen/onbekend	N.v.t.	15	0
4. Dreiging van uithuisplaatsing (n=40)					
Thuis	Thuis	UHP voorkomen	46.860	14	656.040
Thuis	Thuis	UHP + OTS voorkomen	46.860 + 7.757	5	273.085
Thuis	Thuis	Crisisopvang voorkomen	6.030	2	12.060
Thuis	Thuis	Crisisopvang + OTS voorkomen	6.030 + 7.757	1	13.787
Thuis	Thuis	Residentieel voorkomen	46.860	1	46.860
Thuis	Thuis	Dreiging UHP voorkomen/opgeheven	46.860	7	328.020
Thuis	Netwerk	UHP voorkomen	46.860	2	93.720
Thuis	Netwerk	Crisisopvang	6.030	1	6.030
Thuis	Netwerk (pleegzorg)	UHP + OTS voorkomen	46.860 + 7.757 - 11.004	4	174.452
Netwerk	Netwerk	UHP + OTS voorkomen	46.860 + 7.757	1	54.617
Netwerk	Netwerk (pleegzorg)	Crisisopvang voorkomen	6.030 - 11.004	1	- 4.974

Residentieel	Residentieel	Geen (deel van groter gezin)	N.v.t.	1	0
5. Aanwezigheid van uithuisplaatsing (n=47)					
Residentieel	Residentieel + thuis logeren	Geen volledig residentieel meer	0	1	0
Residentieel	Residentieel	Geen/onbekend	N.v.t.	4	0
Residentieel	Residentieel + netwerk in weekend	Geen volledig residentieel meer	0	3	0
Residentieel	Netwerk (pleegzorg)	Geen residentieel meer	61.992 - 11.004	3	152.964
Residentieel	Residentieel + verlof netwerk	Geen volledig residentieel meer	0	4	0
Residentieel	Thuis	Geen residentieel meer	61.992	5	309.960
Residentieel	Netwerk	Geen residentieel meer	61.992	2	123.984
Residentieel + weekend-pleegzorg	Residentieel + weekend-pleegzorg	Geen/onbekend	N.v.t.	3	0
Pleegzorg	Pleegzorg	Geen/onbekend	N.v.t.	2	0
Pleegzorg	Netwerk (pleegzorg)	Geen crisisopvang	6.030	1	6.030
Netwerk (pleegzorg)	Netwerk (pleegzorg)	OTS voorkomen	7.757	1	7.757
Netwerk (pleegzorg)	Netwerk (pleegzorg)	Geen/onbekend	N.v.t.	3	0
Netwerk (pleegzorg)	Netwerk	Residentieel/verdere pleegzorg voorkomen	11.004	1	11.004
Netwerk (pleegzorg)	Thuis	Geen pleegzorgplaatsing meer	11.004	2	22.008
Netwerk	Netwerk	OTS voorkomen	7.757	1	7.757
Netwerk	Netwerk	Geen residentieel	46.480	1	46.860
Crisisplek pleeggezin	Netwerk (pleegzorg)	Verdere crisisopvang + OTS voorkomen	6.030 + 7.757	1	13.787
Crisisplek	Thuis	Residentieel voorkomen	46.480 - 6.030	2	80.900
Detentie	Netwerk	Residentieel voorkomen	46.480	2	92.960
Detentie	Netwerk	Geen/onbekend	N.v.t.	1	0
16+ Wonen	Netwerk (pleegzorg)	Beëindiging 16+ traject	24.322 - 11.004	1	13.318
16+ Wonen	Begeleid Wonen Amsterdam	Beëindiging 16+ traject	24.322 - 10.374	1	13.948
Thuis	Thuis	OTS + UHP voorkomen	46.480 + 7.757	1	54.237
Thuis	Thuis	Geen/onbekend	N.v.t.	1	0
Totaal					3.014.648

* Hoewel residentieel, is dit kind in deze categorie geplaatst omdat vier broers en zussen geen OTS en geen dreiging van OTS hadden.

** Hiermee wordt bedoeld: tijdens verlof en weekenden wonen in netwerk

Toelichting bij de kostenberekeningen in bijlage 3

De volgende aannamen zijn bij de berekeningen gemaakt:

- Dreiging UHP voorkomen = voorkomen van verblijf in een groep. De gemiddelde duur van het verblijf is acht maanden, bij een prijs van € 62.476. Voorzichtigheidshalve wordt hier uitgegaan van zes maanden. De kosten bedragen 62.478 voor acht maanden, dus 7.810 per maand. De besparing van wegvallen dreiging UHP is daarmee: 6 x 7.810 = 46.860.
- Crisisopvang: 6.030 voor de duur van 1 maand.

- Crisishulp: 2.441 voor de duur van 1 maand.
- Traject begeleid wonen: 10.374 begeleid wonen individueel voor de duur van 14 maanden (HVO Querido).
- Voorkomen van OTS = besparing van de vergoeding OTS die geldt voor het eerste jaar: 7.757.
- Beëindiging OTS = besparing van de vergoeding OTS die geldt voor het tweede of latere jaar: 6.557.
- Verblijf in trainingshuis 16+: kosten 48.645, voor de duur van 5 maanden. Beëindiging 16+ = $\frac{1}{2} \times 48.645 = 24.322$.
- Pleegzorg (al dan niet in netwerk): 917 per maand, dus per jaar $12 \times 917 = 11.004$.
- Mutatie in wonen van residentieel naar netwerk of thuis = kosten van 12 maanden residentieel tegen gemiddeld tarief: $12 \times 5.166 = 61.992$.
- Kosten MPG: 7.097 per jaar.

De in deze aannamen gebruikte basiscijfers (tarieven) zijn ontleend aan (1) de Tabel tarieven van kwetsbare huishoudens, (2) Prijzen van stadregionale zorgactiviteiten en (3) Schattingen van de inzet van overige activiteiten.

OVERZICHT VAN DE EXTRA VOORZIENINGEN DIE IN DE PLANNEN VAN DE EK-C'S WERDEN GENOEMD

<i>Gevraagde voorziening</i>	<i>Omschrijving tarief</i>	<i>Kostprijs</i>
Begeleiding, behandeling, ondersteuning (20)		
Hulp bij financiën door Raadsvrouwe	Schuldsanering toeleiding naar WSNP	1.700
Traject van schuldsanering	Schuldsanering toeleiding naar WSNP	1.700
Intensieve thuisbegeleiding gezinscoach Altra	Altra thuis	8.942
Thuisbegeleiding door Spirit	Spirit jeugdhulp	8.638
Inzet gezinscoach Spirit	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Intensieve opvoedingsbegeleiding door BJAA	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Zwangerschapbegeleiding door AMC de Meren	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Opvoedingsondersteuning aan ouders	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Praktische ondersteuning bij opvoeding (PIT)	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
16+ traject bij Spirit	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Functional Family Therapy (FFT) voor ouders	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
PPG of Triple P voor tante	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Begeleiding door ambulante hulpverlening Spirit	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Ondersteuning van X door middel van gesprekken met gezinstherapeut	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Begeleiding van X door Streetcornerwerk	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Intensievere begeleiding van ambulante hulpverlening door Trompendaal bij weekendbezoek	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Intensieve hulp en ondersteuning	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Na wonen bij tante blijft X op de wachtlijst BWA (via BJAA) om daarna dat traject te volgen	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Begeleiding door straatcoach	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Opvoedkundige ondersteuning voor moeder en netwerk (stiefbroer) waar X verblijft (BMT en/of Kram.)	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Opvang (4)		
Vier dagen opvang door Altra	Crisisopvang	6.030
Spoedhulp door Spirit	Crisisinterventie Spirit	2.441
Verlenging van kinderopvang met zes maanden	5 dagen per week, 10 uur per dag, 6,20 per uur	7.998
Daghulp voor X, Y en Z bij Altra	Altra 4-12 (drie maal)	50.895
AMK (2)		
Onderzoek AMK	Onderzoek AMK BJAA	2.270
Inzet van AMK	Consult AMK BJAA	407
Thuishulp (4)		
Extra hulp van Eveen als moeder naar dagbehandeling gaat	Schatting: 100 uur á 50,00 per uur	5.000
Thuishulp van Amsta	Schatting: 100 uur á 50,00 per uur	5.000
Praktische hulp voor X en gezin (Cordaan)	Schatting: 100 uur á 50,00 per uur	5.000

Inzet Leger des Heils (ondersteuning bij planning huishouden, 1x per week)	Schatting: 100 uur á 50,00 per uur	5.000
Trainingen, cursussen (10)		
Cursus 'omgaan met pubers' en/of cursus 'opkomen voor jezelf'	Schatting	1.000
Cursus 'omgaan met emoties/agressie'	Schatting	1.000
Deelname aan opvoedpoli	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Deelname aan programma Altra Jonge Moeders	Altra gezinshuis	65.082
Beheersbaarheid training agressie (voor vader)	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Nederlandse les voor vader en moeder	Per opleiding 5.000	10.000
Opvoedcursus voor vader en moeder bij Altra	Altra Triple	2.818
Training omgaan met boosheid en emotie door Amsterdamse Plus School, begeleid door maatschappelijk werker Spirit	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Training en ondersteuning van de Opvoedpoli voor moeder en X	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Communicatiecursus en/of sociale vaardigheidstraining voor X	Schatting	1.000
Diagnostiek (3)		
Afname IQ- test bij kind door AMC de Meren	Schatting	1.000
Onderzoek van kind door De Bascule	Schatting	1.000
Onderzoek naar ADHD	Uit kwetsbare huishoudens	1.144
Vervolg EK-c (6)		
Houden van een tweede EK-c (6 maal)	Per conferentie 4.000	24.000
Overig (4)		
Spirit zal weer individuele gesprekken met de kinderen houden	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Bewindvoerder voor moeder	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
Opbouwwerkster van Huis van de Buurt gaat voorlichtingsbijeenkomst organiseren met BJAA	Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg	7.097
BJAA gaat wekelijks gesprekken voeren met moeder	Schatting (OTS of gezinsmanagement)	8.000
Totaal		390.296

Toelichting bij de kostenberekeningen in tabel 2

De vermelde kostprijzen zijn, voor zover mogelijk, afgeleid van de prijzen die gelden voor stadsregionale zorgactiviteiten. Voor een aantal voorzieningen is een gemiddeld tarief toegepast (in kolom 2 is in dat geval vermeld: 'Gemiddeld tarief ambulante jeugdzorg'). Dit tarief is als volgt berekend. Op basis van hulpduur, aantal cliënten en kosten per cliënt is voor elke voorziening de totale kostprijs over 2012 bepaald. De som van de totale kostprijzen gedeeld door het totale aantal cliënten levert de gemiddelde kostprijs per traject. Dit is gedaan voor zowel het traject 'ambulante in combinatie met verblijf' (uitkomst: 8.584) als het traject 'ambulante' (uitkomst: 6597). Het in tabel 2 toegepaste bedrag (7.097) is het gewogen gemiddelde van deze twee bedragen. Met gewogen wordt bedoeld: rekening houdend met het verschillende aantal cliënten voor deze trajecten.

BIJLAGE 5

Overzicht van de zorg en de kosten daarvan die door de cliënten van de EK-c's tijdens het eerste jaar na de conferentie (en eventueel doorlopen tot heden) binnen de jeugdzorg is afgenomen

Organisatie	Zorgproduct	Aantal	Tarief	Bedrag
1. Geen OTS en geen dreiging van OTS (n=37)				
Spirit	Jeugdhulp	1	11.413	11.413
	Langdurige compenserende hulp	1	6933	6.933
	Noodbed	1	422	422
Altra	Altra thuis	3	13.330	39.990
	Individuele en groepsbegeleiding 4-12	1	24.662	24.662
	Altra Thuis	1	5.280	5.280
MOC	Jeugdhulp lichte variant	1	866	866
	Ambulant MOC	1	13.814	13.814
BJAA	Jeugdhulpverlening	1	1.962	1.962
	Jeugdhulpverlening	1	6	6
	Jeugdhulpverlening	1	870	870
	Zij-instroom BJAA	1	252	252
	Jeugdhulpverlening	1	2.766	2.766
	Jeugdhulpverlening	3	2.724	8.172
Overig	Jeugdreclassering	1	5.536	5.536
	Gezinsvoogdij	1	7.098	7.098
Totaal categorie				130.042
2. Geen OTS, wel dreiging van OTS (n=26)				
Spirit	Pleegzorg hulpverleningsvariant	1	10.944	10.944
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	9.364	9.364
	Jeugdhulp	1	4.984	4.984
Altra	Spoedhulp	1	2.508	
	Individuele en groepsbegeleiding 12-23	1	9.846	9.846
BJAA	Gezinsvoogdij OTS	2	[onbekend]	[onbekend]
	Jeugdhulpverlening	1	366	366
	Gezinsvoogdij OTS	1	15.309	15.309
	Gezinsvoogdij OTS	1	11.382	11.382
	Gezinsvoogdij OTS	1	12.537	12.537
	Jeugdhulpverlening	1	[onbekend]	[onbekend]
	Jeugdhulpverlening	1	24	24
Jeugdhulpverlening	1	918	918	

Totaal categorie				78.182
3. Aanwezigheid van OTS (n=30)				
Spirit	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	5.859	5.859
	Omgangsbemiddeling	1	2.500	2.500
	Triple P	2	[onbekend]	[onbekend]
	Jeugdhulp	1	6.030	6.030
Altra	Triple P	1	1.721	1.721
BJAA	Jeugdhulpverlening	1	78	78
	Jeugdhulpverlening	1	1.518	1.518
	Gezinsvoogdij (OTS)	1	3.696	3.696
	Zij-instroom	1	[onbekend]	[onbekend]
Overig	Jeugdreclassering	1	9.504	9.504
	Jeugdreclassering	1	5.360	5.360
Totaal categorie				36.266
4. Dreiging van UHP (n=35)				
Spirit	Crisisinterventie	1	1.139	1.139
	Crisisopvang voor meisjes	1	3.651	3.651
	Jeugdhulp	1	1.354	1.354
	Verblijf in een groep	1	11.313	11.313
	Jeugdhulp	1	2.584	2.584
	Jeugdhulp	1	5.906	5.906
	Verblijf in een groep	1	49.364	49.364
	Jeugdhulp lichte variant	1	1.440	1.440
	Jeugdhulp	1	2.000	2.000
	Crisisopvang	1	2.010	2.010
	Crisisinterventie	1	651	651
	Jeugdhulp	1	2.061	2.061
	Verblijf in een groep	1	24.682	24.682
Altra	Altra Thuis op school	1	3.996	3.996
	Families First	1	17.290	17.290
	Families First	4	8.645	34.580
	Diagnostiek en Observatie	1	[onbekend]	[onbekend]
	Altra thuis	1	1.771	1.771
	Individuele en groepsbegeleiding 0-4	1	5.832	5.832
	Triple P	1	4.179	4.179
	Triple P	2	4.284	8.568
	Individuele en groepsbegeleiding 4-12	1	18.055	18.055
	Individuele en groepsbegeleiding 4-12	2	12.102	24.204
	Altra Thuis	1	5.957	5.957

MOC	MOC Jeugdhulp lichte variant hulp	1	866	866
	MOC Dagbehandeling	1	18.992	18.992
BJAA	Jeugdhulpverlening	1	[onbekend]	[onbekend]
	Jeugdhulpverlening BJAA	1	228	228
	Zij-instroom	1	[onbekend]	[onbekend]
	Zij-instroom	1	[onbekend]	[onbekend]
	Gezinsvoogdij OTS	2	525	1.050
	Jeugdhulpverlening BJAA	1	1.008	1.008
	Jeugdhulpverlening BJAA	1	108	108
	Jeugdhulpverlening	1	666	666
	Gezinsvoogdij OTS	1	10.942	10.941
	Gezinsvoogdij OTS	2	3.570	7.140
Overig	Jeugdreclassering	1	6.592	6.592
Totaal categorie				280.198
5. Aanwezigheid van UHP (n=45)				
Spirit	Jeugdhulp	1	4.984	4.984
	Noodbed	1	832	832
	Verblijf individueel	1	10.754	10.754
	School en arbeidstoeleiding	1	1.261	1.261
	Jeugdhulp	1	10.182	10.182
	Jeugdhulp	1	2.553	2.553
	Pleegzorg hulpverleningsvariant	1	18.804	18.804
	Jeugdhulpverlening lichte variant	1	7.106	7.106
	Pleegzorg hulpverleningsvariant	1	7.947	7.947
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	[onbekend]	[onbekend]
	Noodbed	3	422	1.266
	Noodbed	1	1.266	1.266
	Jeugdhulp lichte variant	1	2.085	2.085
	School en arbeidstoeleiding	1	2.522	2.522
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	21.960	21.960
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	9.036	9.036
	Verblijf in een groep	1	33.938	33.938
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	13.553	13.553
	Pleegzorg hulpverleningsvariant	2	14.461	28.922
	Crisisinterventie	1	2.278	2.278
	Jeugdhulp	1	10.552	10.552
	Pleegzorg opvoedingsvariant	1	8.844	8.844
Pleegzorg hulpverleningsvariant	1	24.667	24.667	
Noodbed	1	1.248	1.248	
Pleegzorg opvoedingsvariant	2	8.871	17.742	

	Jeugdhulp	1	4.614	4.614
Altra	Altra STOP	1	2.433	2.433
	Altra- Transferium	1	2.537	2.537
BJAA	Gezinsvoogdij (OTS)	1	4.599	4.599
	Voogdij	1	9.870	9.870
	Jeugdhulpverlening	1	642	642
	Zij-instroom	1	6	6
	Zij-instroom	1	[onbekend]	[onbekend]
	Gezinsvoogdij (OTS)	2	7.560	15.120
	Jeugdhulpverlening	1	1.032	1.032
	Jeugdhulpverlening	2	834	1.668
Overig	Jeugdreclassering	1	491	491
Totaal categorie				287.309
Totaal alle categorieën				811.997
Niet gerealiseerde beëindiging OTS (in plan wel opgenomen)				6.557
Totaal				818.554